

Betreft: Internetconsultatie Verbruiksbelasting

Nijkerk, 7 juni 2024

CRAFT onafhankelijke brouwerijen Nederland

Vraag 1 van 5

Toelichting

Sinds 1993 heeft Nederland een verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken, waaronder frisdrank, vruchten- en groentesappen en alcoholvrij bier. De huidige belasting heeft hetzelfde tarief voor alle dranken, of er nu veel of weinig suiker inzit. De overheid overweegt nu om een suikerbelasting op alcoholvrije dranken in te voeren. Dranken die geen of weinig suiker bevatten (zoals zero/light frisdrank en mineraalwater met een smaakje) zullen daardoor goedkoper worden dan nu, en dranken die veel suiker bevatten (zoals cola en energiedrank) duurder. De reden van deze suikerbelasting is het bevorderen van de gezondheid door het tegengaan van overgewicht.

Vraag

Vindt u dat de overheid overgewicht en obesitas moet bestrijden door de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken voortaan te baseren op het suikergehalte van de drank? Hierdoor worden dranken die geen of weinig suiker bevatten goedkoper dan nu, en dranken die veel suiker bevatten duurder dan nu.

Reactie op vraag 1

CRAFT is de Branchevereniging voor Onafhankelijke Nederlandse Brouwerijen met bijna 200 brouwerijen als leden. Wij hebben verantwoord alcoholgebruik en daarmee dus ook het tegengaan van alcoholmisbruik hoog op de agenda staan. Uiteraard ondersteunt CRAFT het Nationaal Preventieakkoord. Alcoholvrij bier en alcoholarm bier als alternatief voor bier met alcohol draagt bij aan verantwoorde bierconsumptie. Ter verduidelijking, alcoholarm bier bevat net als een rijpe banaan of mango vaak tot 0,5% alcohol.

Het verhogen van de verbruiksbelasting op alcoholvrij en alcoholarm bier draagt niet bij aan het tegengaan van alcoholmisbruik. Wij pleiten dan juist om deze reden voor vrijstelling van alcoholvrije en arme bieren van de verbruiksbelasting.

Vraag 2 van 5

Toelichting

Het uitgangspunt bij de invoering van suikerbelasting is dat hetzelfde bedrag wordt opgehaald als nu. Naast het behalen van belastingopbrengsten komt er een extra doel bij met de omzetting naar een suikerbelasting: het bevorderen van de gezondheid door het tegengaan van overgewicht. Dit doel kan op twee manieren worden bereikt: consumenten kiezen vaker voor dranken waar minder suiker in zit en producenten verlagen de hoeveelheid suiker in hun dranken. Daarbij speelt dat alcoholvrije dranken natuurlijke en toegevoegde suikers kunnen bevatten. Voorbeelden van dranken met alleen natuurlijke suikers zijn melk en pure vruchten- en groentesappen. Voorbeelden van dranken waar tijdens de productie suiker wordt toegevoegd, zijn frisdrank en chocolademelk. De Gezondheidsraad adviseert zo min mogelijk suikers binnen te krijgen via dranken. Het maakt daarbij niet uit of het gaat om natuurlijke suikers of toegevoegde suikers. Dat komt omdat het lichaam de suikers op dezelfde wijze verwerkt, het maakt niet uit of het natuurlijke of toegevoegde suikers zijn. Daarnaast is het zo dat het eten van bijvoorbeeld fruit meer vult dan het drinken van sap. En je voor één glaasje sap meerdere stukken fruit nodig hebt. Zo krijg je ongemerkt in korte tijd veel suikers binnen als je sap drinkt in plaats van dat je fruit eet.

Vraag

Vindt u dat de belasting moet gelden voor alle alcoholvrije dranken, ongeacht of die natuurlijke of toegevoegde suikers bevatten? Of moet de belasting alleen gelden voor dranken met toegevoegde suikers, met als gevolg dat de prijs voor deze dranken extra sterk stijgt?

Reactie op vraag 2

In de meeste alcoholvrije en arme bieren zitten geen toegevoegde suikers, maar alleen van nature voorkomende suikers. Voor deze bieren zou juist moeten gelden dat hiervoor géén verbruiksbelasting wordt geheven. Overigens is voor alcoholvrij en arm bier de verbruiksbelasting per 1 jan 2024 al disproportioneel gestegen van €8,83 per 100 liter naar €26,13 per 100 liter. Indien als uitgangspunt budgetneutraliteit wordt gekozen kan deze verbruiksbelasting zelfs stijging naar € 52,75 per 100 liter in scenario 4b.

De keuze voor consumenten om te kiezen voor een alcoholvrij bier alternatief in plaats van een alcoholhoudend bier moet niet belemmerd worden door exorbitante prijsstijgingen vanuit de overheid opgelegd. Ons advies is dan ook, kijk niet alleen naar het budget, maar juist naar doelstellingen zoals bijvoorbeeld in het Nationaal Preventie akkoord zijn afgesproken om onder andere overmatig alcoholgebruik te voorkomen.

Vraag 3 van 5

Toelichting bij vragen 3 en 4

In de contourenbrief zijn vijf mogelijke scenario's van de belasting uitgewerkt (scenario I, II, III, IVa en IVb). In scenario I vallen alle alcoholvrije dranken onder belasting en zijn er geen uitzonderingen. Vervolgens worden in de scenario's daarna steeds meer dranken van de belasting uitgezonderd. Over die uitgezonderde dranken hoeft dus geen verbruiksbelasting te worden betaald, maar de belasting op andere dranken zal dan hoger worden. Dit komt omdat de totale opbrengst van deze verbruiksbelasting hetzelfde moet blijven. In de contourenbrief (zie 'relevante documenten') leest u meer over de argumentatie en de effecten van elk scenario.

Scenario I: geen dranken uitgezonderd.

Scenario II: alleen mineraalwater uitgezonderd.

Scenario III: mineraalwater uitgezonderd. Zuivel en sojadranken met een laag suikergehalte uitgezonderd.

Scenario IVa: mineraalwater uitgezonderd. Zuivel en sojadranken uitgezonderd (ongeacht suikergehalte). Pure vruchten- en groentesappen belast met het laagste tarief.

Scenario IVb: mineraalwater uitgezonderd. Zuivel en sojadranken uitgezonderd (ongeacht suikergehalte). Pure vruchten- en groentesappen uitgezonderd.

Vraag

Welk scenario heeft het meest uw voorkeur en waarom?

Reactie op vraag 3

Deze lijst met scenario's is niet volledig. Alcoholvrij en alcoholarm bier waar geen suikers aan zijn toegevoegd moeten worden vrijgesteld van verbruiksbelasting. We herhalen hier dat alcoholvrij en arm bier een positieve bijdrage leveren aan verantwoord alcoholgebruik. Dit moet niet worden ontmoedigd door verbruiksbelasting.

We kunnen ons dan ook niet vinden in de gepresenteerde budget gedreven economische scenario's, zonder oog voor negatieve maatschappelijke gevolgen.

Vraag 4 van 5

Vraag

Welk scenario heeft het minst uw voorkeur en waarom?

Reactie op vraag 4

Zoals aangegeven onder de beantwoording van vraag 3 vinden wij de lijst met scenario's niet volledig. Scenario 4b geeft zelfs een verhoging van maar liefst 497% (!) ten opzichte van de situatie voor 1 jan 2024. Let wel, we hebben het hier over een bier zonder alcohol en zonder toegevoegde suikers. Dat ook nog eens een goed alternatief is in de strijd tegen alcoholmisbruik.

Vraag 5 van 5

Toelichting

Het overheidsbeleid is 'bier met alcohol moet altijd duurder zijn dan fris'. Als er een verbruiksbelasting op basis van suikergehalte komt, kan ervoor worden gekozen de bieraccijns te verhogen omdat het tarief voor frisdranken met veel suiker (zoals reguliere cola of energiedrank) anders hoger is dan de bieraccijns. Een andere mogelijkheid is om toe te staan dat alcoholhoudend bier lager belast kan zijn dan frisdrank met veel suiker. Het uitgangspunt dat bier altijd duurder moet zijn dan fris, geldt dan niet meer. Over deze afweging leest u meer in de contourenbrief (zie 'relevante documenten').

Vraag

Vindt u dat bier altijd hoger belast moet zijn dan alcoholvrije dranken, ook als die alcoholvrije dranken veel suiker bevatten? En maakt het daarbij voor u uit dat de accijns op alcoholhoudende bieren hierdoor omhoog gaat?

Reactie op vraag 5

De btw op bier met alcohol is met 21% al hoger belast dan alcoholvrije dranken waarvoor een btw percentage van 9% geldt. Voor CRAFT leden en overige, veelal kleinere brouwerijen, is de accijnsstijging per 1 jan 2024 al gemiddeld met 30% gestegen als gevolg van een systeemwijziging (andere manier van accijns rapporteren) bij de belastingdienst/douane. En daar komt de 21% btw dan nog bovenop.

De verschillen in accijnzen met onze buurlanden België (1,5 keer minder accijns) en Duitsland (4 keer minder accijns) maken het ondernemers in de, steeds breder wordende, grensstreek steeds lastiger. De effecten hiervan moeten door de overheid nog worden gepubliceerd.

Nog meer stijging van de accijnzen is buitengewoon disproportioneel met negatieve economische gevolgen voor de brouwers en de maatschappij.

CRAFT de branchevereniging voor onafhankelijke Nederlandse Brouwerijen
www.craftbrouwers.nl

einde